

порядок більш точні, порівняно з вимірами, що забезпечують класичні методики.

Висновки. Використання фотограмметрії та сучасних технологій 3D моделювання дозволяє отримувати 3D моделі ранового каналу в товщині серцевого м'язу чи будь-якому іншому паренхіматозному органі та колоче-ріжучого знаряддя травми, проводити більш точні лінійні вимірювання та зіставлення фрагментів ранового каналу з імовірним знаряддям травми для встановлення їхньої відповідності.

Електронний архів 3D моделей дозволить зберігати параметри ушкоджень у первинному вигляді, використовувати їх при проведенні додаткових, повторних чи комісійних експертиз, віртуального експертного експерименту, а також направляти електронною поштою для дистанційного консультування та слідчим органам і суду присяжних для використання під час судових засідань.

Використання 3D моделей з метою ілюстрування проведеної медико-криміналістичної експертизи підвищує її об'єктивність та значно покращує рівень візуалізації.

Кобець Микола Вікторович,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;

Коломієць Світлана Іванівна,

начальник відділу організації кінологічної діяльності Національної поліції України

ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВО-РОЗШУКОВИХ СОБАК У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Серед засобів розшукової діяльності, що використовуються в боротьбі з правопорушеннями і кримінальною протиправністю, особливе місце займають службово-розшукові собаки. Основою застосування цього засобу є унікальні одорологічні можливості собак.

Застосування службових собак у правоохоронній діяльності регламентується пунктом 4 статті 42 та пунктом 12 статті 45 Закону України «Про Національну поліцію», пунктом 19 статті 9 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та відомчими нормативно-правовими актами, зокрема наказом МВС України від 01.11.2016 №1145 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів Національної поліції України» та наказом МВС України від 07.07.2017 №575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні».

Службово-розшукові собаки у правоохоронній діяльності призначені для:

- пошуку підозрюваних за слідами запаху, який вони залишають на місці події;

- огляду місцевості і приміщень з метою виявлення злочинців та викрадених речей, трупів, знаряддя злочинів, гільз та інших предметів, які можуть бути речовими доказами;

- вибірки злочинця або його речей за запахом речей і знаряддя злочину, залишених ним на місці події;

- затримання злочинців, які чинять опір чи намагаються втекти, а також для конвоювання затриманих;

- виявлення наркотичних засобів, легкозаймистих і вибухових речовин, зброї та боєприпасів;

- проведення оперативних комбінацій.

Службово-розшукових собак у правоохоронній діяльності використовують, головним чином собак таких порід як німецька та східноєвропейська вівчарка, бельгійська вівчарка «Малінуа», ротвейлери, лабрадори та ін. Ці собаки після відповідного тренування можуть виконувати біля 30 різних команд інспекторів-кінологів.

Для пошуку наркотичних, вибухових речовин, зброї, трупів і людських залишків та проведення деякі інші оперативні заходи використовуються такі породи собак як спанієлі, сетери, фокстер'єри та деякі інші мисливські собаки.

Розведення, навчання та дресирування службово-розшукових собак проводиться в спеціальних кінологічних центрах Національної поліції (далі – НП) України.

Доставлення інспектора-кінолога з розшуковою собакою до місця події і назад здійснюється на автотранспорті чергової частини Управління НП, відділу/відділення НП України, транспортом кінологічного центру на території обслуговування якого вчинено злочин.

Як свідчить практика запаховий слід людини зберігається біля 24 годин. Більш тривалий час запах зберігається на ґрунті з трав'яним покриттям, біля будівель, парканів. Наявність таких сприятливих умов у сполученні з добре тренованою собакою дозволяє результативно застосовувати її на більший проміжок часу.

Застосування розшукової собаки для вибірки підозрюваного за запахом може проводитись як зразу після його виявлення, так і через декілька місяців. Факт вилучення запаху з предметів оформлюється протоколом у присутності понятих.

Для відшукування наркотиків розшукові собаки використовуються під час обшуку, огляді одягу або вибірки осіб, які підозрюються у викраденні, збуті, придбанні і використанні наркотичних засобів; обшуку жилих, підсобних, виробничих помешкань, присадибних ділянок і дворів з метою виявлення тайників де зберігаються, наркотики; під час огляду громадян в чергових

частинах і на контрольно-пропускних пунктах; обшуку транспортних засобів, аеропортів, вокзалів; під час обшуку багажу у камерах схову і поштових посилок, у поштових відділеннях тощо як би ретельно вони не були упаковані; під час проведення засідок, прочісуванні місцевості й інших оперативно-розшукових заходах щодо пошуку і затримання у визначеному районі осіб, які збувають наркотики.

Застосування розшукової собаки в розкритті злочину визнається результативним, якщо вона, працюючи за слідом, на вибірку або під час проведення операції, обходу, патрулювання огляду місцевості і нежитлових приміщень знайшла правопорушника, викрадене майно, знаряддя злочину, або інші речові докази, чи привела оперативну групу до іншого місця, будинку, в квартиру де знаходився підозрюваний після вчинення злочину, що дало можливість при допомозі інших сил і засобів встановити або затримати.

Під час застосування розшукової собаки складається акт про застосування розшукової собаки та довідка. В ньому вказується: ким, коли він складений, характер вчиненого злочину, яка розшукова собака використовувалась для його розкриття, спосіб, умови і результати її застосування. Температура при якій було застосовано розшукову собаку, детально розписується маршрут руху службової собаки, знайдені під час руху предмети та малюється схема руху. Акт долучається до матеріалів кримінального провадження, або заяви, повідомлення про злочин. Довідку, підписану слідчим, інспектор-кінолог надає своєму керівникові, який направляє його разом з доповідною запискою про роботу кінологічної служби у відділ/відділення НП України.

Акт про застосування розшукової собаки складається також у випадку відпрацювання нею за слідами, на вибірку, чи для затримання злочинця під час проведення операції, засідки, патрулювання, обходу території тощо. Якщо застосування розшукової собаки сприяло розкриттю злочину або затриманню злочинця оперативний працівник або слідчий, що керував проведенням заходом заповнює довідку, яка передається до кінологічного центру для обліку залучень розшукової собаки.

Консервація і вилучення винайденого на місці пригоди запахового сліду злочинця оформляється протоколом у присутності понятих. Використання запаху злочинця, що зберігається, також оформляється протоколом, що складається у двох примірниках з вказівкою в них крім звичайних даних і способів використання запаху, відомостей про собаку і результати його роботи. Один примірник протоколу додається до кримінального провадження, другий – до справи обліку результатів застосування собаки, або до оперативних матеріалів.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575, зареєстр. в МЮ України 31 липня 2017 р. за № 937/30805.

2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів Національної поліції України : наказ МВС України від 01.11.2016 № 1145, зареєстр. в МЮ України 29 листопада 2016 р. за № 1544/29674.

3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII.

4. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII.

Кононенко Наталія Олександрівна,
старший викладач кафедри криміналістики
та судової медицини Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;
Миронова Алевтина Сергіївна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 1 Національної академії внутрішніх
справ

ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИ ПРАВОПОРУШНИКА

З моменту свого виникнення злочинність, як соціально-правове явище, детально вивчається багатьма науками. Особливий науковий підхід вироблений до вивчення особистості злочинця. Вивчення особи правопорушника у криміналістичній науці має давні традиції, адже ще засновник криміналістики, австрійський учений Ганс Гросс наприкінці XIX ст. зазначав, що в розслідуванні кримінальних правопорушень «найбільше зусилля слід докладати саме до з'ясування особи обвинуваченого» [2, с. 4–5].

Використання технічних засобів при ідентифікації правопорушників є актуальним, оскільки науково-технічний прогрес та новітні інформаційні технології виступають дієвим інструментом для ефективної боротьби зі злочинністю.

Тому для всебічного та повного дослідження питання були використані наукові праці таких вчених як Калюга К.В., Захаров В. П., Мороз А. О., Гарасим Ю.Р., Крет Т.Б., Гуреева О.Є., Коваль Л.Г., Злепко С.М., Новіцький Г.М., Кречотень Є.Г., Царьов Р.Ю., Лемеха Т.М. та ін.

У свою чергу, необхідно наголосити на тому, що біометрія – це технологія ідентифікації особи, що використовує фізіологічні та